

به نام خالق زیبایی‌ها

مؤلفان: محسن تیموری - سیدعلی میرلوی موسوی - جاوید بازدار

Montashero

www.montasheran.ir

شامل:

- ☐ ترجمه‌ی کامل متن درس‌ها و واژه‌ها
- ☐ تدریس کامل قواعد هر درس
- ☐ توضیح چگونگی حل تمرین‌های کتاب درسی
- ☐ ترجمه و پاسخ کامل تمرین‌های کتاب درسی
- ☐ آزمون‌های مرحله‌ای درس به درس
- ☐ تست‌های کنکوری درس به درس (با پاسخ تشریحی)
- ☐ سؤال‌های امتحانی نیم‌سال اول و دوم (با پاسخ)

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور : راهنمای گام به گام عربی (۳) سوم علوم انسانی / مؤلفان: محسن تیموری، سید علی میرلوی موسوی، جاوید بازدار.

ویراست : [ویراست ۱؟]
مشخصات نشر : تهران: منتشران، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری : ۲۳۰ ص.
شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۳۷۸-۳۱۷-۴

وضعیت فهرست نویسی : (فیا).
موضوع : زبان عربی -- راهنمای آموزشی (متوسطه)
موضوع : زبان عربی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (متوسطه)
شناسه افزوده : میرلوی موسوی، سید علی، ۱۳۴۳-
شناسه افزوده : بازدار، جاوید، ۱۳۴۵-
رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۲ ر ۲۱۴ ۹۴ ت / ۳ ۶۲ ۶۲ P
رده‌بندی دیویی : ۴۹۲ / ۷۸۲۴ ف
شماره کتابشناسی ملی : ۳۲۹۸۲۴۱

راهنمای گام به گام عربی (۳)	نام کتاب
سوم دبیرستان علوم انسانی	پایه تحصیلی و رشته
Opinion	برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف
محسن تیموری، سید علی میرلوی موسوی، جاوید بازدار	مؤلفان
۵۰۰۰ نسخه	تیراژ
اول - ۱۳۹۲ (با ویرایش جدید)	نوبت چاپ و سال انتشار
۹۷۸-۹۶۴-۳۷۸-۳۱۷-۴	شابک
ISBN:978-964-378-317-4	
طیف نگار	لیتوگرافی
پر	چاپخانه

تعداد صفحات: ۲۳۲
قیمت: ۴۵۰۰ تومان
چهار هزار و پانصد تومان

کلیه حقوق برای انتشارات منتشران محفوظ است.

نشانی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، پاساژ کتاب فروردین، طبقه‌ی زیر همکف

تلفن: ۶۶۴۹۳۴۹۰ - ۶۶۴۹۳۶۱۵ - ۶۶۴۶۹۵۷۱

بچه‌ها، منتشران ۱۱۰ دستگاه دوربین جایزه می‌دهد.

صندوق پستی: ۱۱۳۹ - ۱۳۱۴۵

تلفن سفارش شهرستان: ۵-۶۶۹۶۴۷۷۲۳

فهرست مطالب

۶	مقدمه
۷	الدرس الأول - الأدب في الخطاب
۸	۱ - نکته ها
۹	۲ - تمرین ها
۹	۳ - نکته ها
۱۰	۴ - تمرین ها
۱۱	۵ - نکته ها
۱۱	۶ - تمرین ها
۱۲	۷ - نکته ها
۱۳	۸ - تمرین ها
۱۴	۹ - نکته ها
۱۴	۱۰ - تمرین ها
۱۶	۱۱ - تست های کنکوری
۱۸	الدرس الثاني - الشجاعة في الحق
۲۰	۱ - نکته ها
۲۱	۲ - تمرین ها
۲۲	۳ - نکته ها
۲۳	۴ - تمرین ها
۲۴	۵ - نکته ها
۲۵	۶ - تمرین ها
۲۶	۷ - نکته ها
۲۷	۸ - تمرین ها
۳۰	۹ - تست های کنکوری
۳۲	۱۰ - آزمون مرحله ای درس اول و دوم
۳۵	الدرس الثالث - الأمثال والحكم
۳۷	۱ - نکته ها
۳۸	۲ - کارگاه ترجمه
۳۹	۳ - تمرین ها
۴۲	۴ - الصور الجمالية في القرآن الكريم
۴۳	۵ - تست های کنکوری
۴۶	الدرس الرابع - إثنى الفجر
۴۷	۱ - نکته ها
۴۸	۲ - کارگاه ترجمه
۴۹	۳ - تمرین ها
۵۳	۴ - الصور الجمالية في القرآن الكريم
۵۳	۵ - في رحاب نهج البلاغة
۵۴	۶ - تست های کنکوری
۵۷	۷ - آزمون مرحله ای درس سوم و چهارم
۶۰	الدرس الخامس - إتيقن للحياة
۶۱	۱ - نکته ها
۶۲	۲ - کارگاه ترجمه
۶۴	۳ - تمرین ها
۶۶	۴ - الصور الجمالية في القرآن الكريم

٦٧	٥- في ظلال الادعية
٦٧	٦- تستهاى كنكورى
٧١	الدرس السادس - ألعسلُ غُذاءً و دواءً
٧٢	١- نكتها
٧٤	٢- كارگاه ترجمه
٧٥	٣- تمرين ها
٧٧	٤- الصور الجمالية في القرآن الكريم
٧٨	٥- في ظلال الادعية
٧٩	٦- تستهاى كنكورى
٨٢	٧- آزمون مرحله‌اى درس پنجم و ششم
٨٤	الدرس السابع - بين طرائف الحكمة
٨٥	١- نكتها
٨٦	٢- كارگاه ترجمه
٨٨	٣- تمرين ها
٩١	٤- الصور الجمالية في القرآن الكريم
٩٢	٥- في ظلال الادعية
٩٣	٦- تستهاى كنكورى
٩٦	الدرس الثامن - التمتنبي و الهدوى
٩٨	١- نكتها
١٠٠	٢- كارگاه ترجمه
١٠١	٣- تمرين ها
١٠٤	٤- الصور الجمالية في القرآن الكريم
١٠٥	٥- في رحاب نهج البلاغة
١٠٥	٦- تستهاى كنكورى
١٠٩	٧- امتحان نيم سال اول (٢ نمونه)
١١٥	الدرس التاسع - بشر الحافي
١١٨	١- نكتها
١١٨	٢- كارگاه ترجمه
١٢٠	٣- تمرين ها
١٢٢	٤- الصور الجمالية في القرآن الكريم
١٢٣	٥- تستهاى كنكورى
١٢٦	الدرس العاشر - فتح القلوب
١٢٨	١- نكتها
١٢٩	٢- كارگاه ترجمه
١٣٠	٣- تمرين ها
١٣٢	٤- الصور الجمالية في القرآن الكريم
١٣٣	٥- في ظلال الادعية
١٣٣	٦- تستهاى كنكورى
١٣٦	٧- آزمون مرحله‌اى درس نهم و دهم
١٣٩	الدرس الحادي عشر - يقلت و تحزّز
١٤٠	١- نكتها
١٤١	٢- كارگاه ترجمه
١٤٢	٣- تمرين ها
١٤٥	٤- الصور الجمالية في القرآن الكريم
١٤٦	٥- في ظلال الادعية

۱۴۷	۶- تست‌های کنکوری.....
۱۵۰	درس‌های دوازدهم - سیدة آیات القرآن.....
۱۵۱	۱- نکته‌ها.....
۱۵۲	۲- کارگاه ترجمه.....
۱۵۳	۳- تمرین‌ها.....
۱۵۵	۴- الصور الجمالية في القرآن الكريم.....
۱۵۵	۵- في رحاب نهج البلاغة.....
۱۵۶	۶- تست‌های کنکوری.....
۱۵۸	۷- آزمون مرحله‌ای درس یازدهم و دوازدهم.....
۱۶۱	درس‌های دوازدهم - سیدة آیات القرآن.....
۱۶۴	۱- نکته‌ها.....
۱۶۵	۲- کارگاه ترجمه.....
۱۶۷	۳- تمرین‌ها.....
۱۶۹	۴- الصور الجمالية في القرآن الكريم.....
۱۷۰	۵- في ظلال الادعية.....
۱۷۱	۶- تست‌های کنکوری.....
۱۷۴	درس‌های دوازدهم - سیدة آیات القرآن.....
۱۷۶	۱- نکته‌ها.....
۱۷۷	۲- کارگاه ترجمه.....
۱۷۸	۳- تمرین‌ها.....
۱۸۱	۴- الصور الجمالية في القرآن الكريم.....
۱۸۱	۵- في ظلال الادعية.....
۱۸۲	۶- تست‌های کنکوری.....
۱۸۴	۷- آزمون مرحله‌ای درس سیزدهم و چهاردهم.....
۱۸۷	درس‌های دوازدهم - سیدة آیات القرآن.....
۱۸۸	۱- نکته‌ها.....
۱۸۹	۲- کارگاه ترجمه.....
۱۹۰	۳- تمرین‌ها.....
۱۹۲	۴- الصور الجمالية في القرآن الكريم.....
۱۹۳	۵- في رحاب نهج البلاغة.....
۱۹۳	۶- تست‌های کنکوری.....
۱۹۷	درس‌های دوازدهم - سیدة آیات القرآن.....
۱۹۹	۱- نکته‌ها.....
۲۰۰	۲- کارگاه ترجمه.....
۲۰۱	۳- تمرین‌ها.....
۲۰۵	۴- الصور الجمالية في القرآن الكريم.....
۲۰۶	۵- في رحاب نهج البلاغة.....
۲۰۷	۶- تست‌های کنکوری.....
۲۱۰	■ سؤال امتحان هماهنگ کشوری - خرداد (با پاسخ).....
۲۱۴	■ سؤال امتحان هماهنگ کشوری - شهریور (با پاسخ).....
۲۱۸	■ پاسخ تشریحی تست‌های کنکوری.....

پیش‌گفتار

آموزش زبان عربی طبق اصل شانزدهم قانون اساسی کشورمان پس از دوره‌ی ابتدایی تا پایان دوره‌ی متوسطه در همه‌ی پایه‌ها و در همه‌ی رشته‌ها امری الزامی است تا به این وسیله دانش‌آموزان ضمن درک اهمیت این زبان از فواید آن بهره‌مند شوند.

ما زبان عربی می‌آموزیم تا:

- الف) با زبان وحی آشنا شویم.
 - ب) با احادیث نبوی و روایات امامان معصوم (ع) انس بگیریم.
 - ج) زبان بین‌المللی جهان اسلام را بیاموزیم.
 - د) از تألیفات دانشمندان اسلامی استفاده نماییم.
 - ه) زبان فارسی را که با این زبان آمیخته است بهتر بشناسیم.
- اکنون که برای دانش‌آموزان رشته‌ی علوم انسانی و ادبیات کتاب ویژه‌ای در زمینه‌ی آموزش زبان عربی تألیف شده است بر آن شدیم تا جهت تسهیل امر آموزش و کمک به پیشرفت درسی فراگیران این زبان، کتابی راهنما تهیه نماییم.
- محتوا و مزایای این کتاب عبارت است از:

- ۱- ترجمه کلمات متن و تمرین‌ها
 - ۲- ترجمه‌ی کامل و روان متون درس و تمرین‌ها
 - ۳- بیان نکته‌های مهم و کلیدی درس همراه با مثال‌های روشن
 - ۴- توضیح کامل چگونگی حل تمرین‌ها
 - ۵- حل جامع تمرین‌ها به صورت فارسی و عربی
 - ۶- شرح و توضیح قسمت «کارگاه ترجمه» و «الصور الجمالية في القرآن الكريم».
 - ۴- تهیه‌ی پرسش‌های چهارگزینه‌ای ویژه‌ی هر درس با پاسخ‌های تشریحی
- در پایان امید داریم تهیه و تألیف این کتاب کمک آموزشی گامی مثبت در راستای آموزش زبان عربی باشد.

مؤلفان

الدرس الأول

کلمه‌ها

صَدِيقٌ: بسیار راستگو	سَوِيٌّ: راست	إِنْتَهَى (يَنْتَهِي): پایان یافت
يَا أَبَتِ (يَا أَبِي): ای پدرم	عَصِيٌّ: نافرمان	رَجَمَ: سنگسار کرد
أَغْنَى (يُغْنِي): بی‌نیاز کرد	مَسَّ (يَمَسُّ): دست کشید، رسید	هَجَرَ (يَهْجُرُ): دور شد
أَتَى (يَأْتِي): آمد	وَلِيَ: دوستدار، هوادار	مَلَى: مدت
اتَّبَعَ: پیروی کرد	رَاغِبٌ عَنْ: روی گردان	

الآدَبُ فِي الْخُطَابِ

ادب در سخن

﴿وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِذْ كَانَ صَدِيقًا نَبِيًّا﴾.

و در کتاب ابراهیم را یاد کن، به راستی که بسیار راستگو پیامبری بود.

﴿إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْهَرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا﴾.

هنگامی که به پدرش گفت: ای پدر! چرا چیزی را پرستش می‌کنی که نمی‌شنود و نمی‌بیند و نیازی از تو را برطرف نمی‌سازد؟!

﴿يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا﴾.

ای پدر! به من چیزی از دانش داده شده است که به تو داده نشده است، پس از من پیروی کن تا تو را به راهی راست هدایت کنم.

﴿يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا﴾.

ای پدر، شیطان را پرستش نکن، به راستی که شیطان سخت از خدای رحمان نافرمان بود.

﴿يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا﴾.

ای پدر! من می‌ترسم که عذابی از خدای رحمان به تو برسد و آن‌گاه دوستدار شیطان شوی.

﴿قَالَ أَرَأَيْتَ أَنْتَ عَنْ آلِهَتِي يَا إِبْرَاهِيمُ؟ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا﴾.

گفت: ای ابراهیم! آیا از خدایان من رو گردانی؟! اگر (به آن کار) پایان ندهی تو را بی‌شک سنگسار خواهم کرد، و مدتی از من دور شو.

﴿قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا﴾.

گفت: سلام بر تو، از پروردگارم برای تو آمرزش خواهم خواست، به راستی که او نسبت به من مهربان بوده است.

(سوره مریم: ۴۱ - ۴۷)

نکته‌ها:

یادآوری (۱)

■ مجرد و مزید

✓ فعلی که در اولین صیغه‌ی ماضی خود، دارای سه حرف باشد، فعل ثلاثی مجرد است.

مانند: كَتَبَ، ذَكَرَ، قَالَ

✓ فعلی که در اولین صیغه‌ی ماضی خود علاوه بر سه حرف اصلی، یک یا دو و یا سه حرف زاید داشته باشد، فعل ثلاثی مزید است.

مانند: أَبْصَرَ، اتَّقَى، اسْتَغْفَرَ

□ اکنون با پر کردن جاهای خالی، ابواب ثلاثی مزید را مرور کنیم:

الفعل	الرب	الماضي	المضارع	الأمر	المصدر
حَسَنَ	إِفْعَال	أَحْسَنَ	يُحْسِنُ	أَحْسِنْ	إِحْسَان
عَلِمَ	تَفْعِيل	عَلِمَ	يُعَلِّمُ	عَلِّمْ	تَعْلِيم
دَفَعَ	مَفَاعِلَة	دَافَعَ	يُدَافِعُ	دَافِعْ	مُدَافَعَة
عَرَفَ	تَفَاعِل	تَعَارَفَ	تُعَارَفُ	تَعَارَفْ	تَعَارُف
نَزَلَ	تَفَعَّل	تَنَزَّلَ	يَتَنَزَّلُ	تَنَزَّلْ	تَنْزِيل
جَمَعَ	اِفْتِعَال	اجْتَمَعَ	يَجْتَمِعُ	اجْتَمِعْ	اجْتِمَاع
قَسَمَ	اِنْفِعَال	اِنْقَسَمَ	يُنْقَسِمُ	اِنْقَسِمْ	اِنْقِسَام
عَفَرَ	اِسْتِفْعَال	اِسْتَعْفَرَ	يَسْتَغْفِرُ	اِسْتَغْفِرْ	اِسْتِغْفَار

✓ هدف از بردن فعل‌های ثلاثی مجرد به ثلاثی مزید، به دست آوردن معانی جدید است، مانند: عَفَرَ: آمرزید ← اِسْتَغْفَرَ: آمرزش خواست.

✓ تعدادی فعل وجود دارد که اولین صیغه‌ی ماضی آن از چهار حرف اصلی تشکیل شده است، این فعل‌ها رباعی مجرد نام دارد. مانند: وَسَّوَسَ

وزن رباعی مجرد:

رباعی	الماضي	المضارع	الأمر	المصدر
وزن	فَعْلَلْ	يُفَعِّلِلْ	فَعِّلِلْ	فَعْلَلَةٌ وَفِعْلَال
مثال	زَلَزَلَ	يُزَلْزِلُ	زَلْزِلْ	زَلْزَلَةٌ وَزِلْزَال